

Вяра

18.03 по еретическия, †05 март по православния календар - Св. мъченик Йоан Българин. Св. мъченик Конон Исаврийски. Св. мъченик Конон Градинар. Св. преподобни Марк Постник. Св. преподобни Исихий Постник

Житие и страдание на светия мъченик Конон Исаврийски (I в.)

Светият апостол на езичниците Павел, по време на едно от своите благовестнически пътешествия, просветил жителите на град Исаврия със светлината на истинната вяра в нашия Господ Иисус Христос. По това време в селището Витания, намиращо се на 18

стадия от град Исаврия, живеел един човек на име Нестор с жена си Нада. Родил им се син Конон.

Когато момчето пораснало, родителите намислили да го оженят и го сгодили за красивата девица Анна. Но преди това на Конон във вид на светъл мъж се явил свети архистратиг Михаил. След като поучил Конон в истинната вяра, архистратигът го завел на реката, кръстил го в името на Пресвета Троица, причастил го с Божествените Тайни, а след това го осенил с кръстното знамение и станал невидим.

Оттогава момчето се изпълнило със Светия Дух, а архистратиг Михаил винаги невидимо пребивавал с него. В деня на сватбата женихът и невестата при общо веселие били отведени в брачния чертог. Тук Конон покрил с един съд запалената свещ и попитал девицата:

- Кое е по-добро, тъмнината или светлината?

Девицата отговорила:

- Светлината, разбира се, е по-добра от тъмнината.

Тогава Конон отворил своите изпълнени с Божествена благодат уста и започнал да убеждава невестата да запази своето девство и чистота на живота и да повярва в Христа, Истинния Бог.

- И това е - казвал той - непомръкващата светлина, а плътският живот и езическата нечестива вяра е тъмнина.

Девицата имала добро сърце, семената на словото Божие паднали на добра почва и невестата скоро се съгласила със своя жених във всичко. Тя повярвала в Христа и дала обет завинаги да запази своето девство. Така тази свята двойка живяла в девствена чистота, като брат и сестра, или, по-точно казано, като два ангела Божии, подобно на серафимите, горейки от любов към Бога и угаждайки на Него Единия. След не много време на блажения Конон се удало да убеди и своите родители да оставят идолопоклонството и да се обърнат към Христа. Конон кръстил своите баща, майка и невеста и всички те, наставлявани и поучавани от него, угаждали на Бога. Бащата на Конон, блаженият Нестор, се удостоил и с мъченически венец, бивайки умъртвен от идолопоклонниците за изобличаване на техните заблуждения. След не много време и майката на светеца, блажената Нада, отишла с мир при Господа, а след нея и светата дева Анна, обручницата на

Конон, се преселила в нетленния чертог на небесния жених Христа. Всички тях Конон с чест погребал на едно място.

Останал сам, Конон продължавал да живее за Бога, упражнявайки се в Богомислие, умъртвявайки тялото си с пост, трудове и всенощни молитви. За своите подвизи той се удостоил с благодатта на Светия Дух, която, като някакво съкровище дълго се таяла в него и се открила едва в дните на старостта му. Това станало така.

В тази страна, на пустинно място, в непроходимите планини имало пещера, страшна и тъмна. В пещерата имало идолско капище, където стоял грамаден каменен идол на нечестивия бог Аполон, когото особено почитали в исаврийската страна. Исавряните имали обичай всяка година да се събират там в деня на Аполон за жертвоприношение и за честване на богомерзкия празник. Когато дошъл денят на този празник и всички жители на града се приготвили да отидат в капището, намиращо се в пещерата, Конон, подбуден от Божия Дух, дошъл в града. Като видял множество въоръжен народ, на коне и пеша, като приготвили се за сражение, той с висок глас

извикал към тях:

- Мъже исаврийски, почакайте малко, искам да ви кажа нещо. Защо сте въоръжени? Нима неприятелски войски са нападнали страната ви и ви призовават за битка?

Народът отговорил на Конон:

- Не, но отиваме да принесем жертва на бог Аполон и да почетем празника му.

Конон отново ги попитал:

- Искам да узная от вас кой е този Аполон и каква е неговата власт?

Хората отговорили:

- Той е наш промислител, дарява ни всички блага; той е укрепявал и нашите бащи, от които и ние сме възприели обичая да го празнуваме.

Тогава светецът, надсмивайки им се, им задал такъв въпрос:

- Чули ли сте някога глас или някакво слово от своя бог?

Те отговорили:

- Не! Но нашите бащи са ни заповядали да вярваме в него.

На това Конон им отговорил:

- Вашите бащи, като безсловесни животни, сами са се намирали в прелест, не познавайки Истинния Бог; защото, ако те Го познаваха, не биха отдавали почит на един глух, нем и скверен идол. Дайте ми власт над вашите богове и аз ще ви покажа кого почитате и кой е вашият бог. Ако го намажа с боя, той ще може ли да се измие? Ако го разбия с железен чук, ще може ли отново да стане цял? Ако му дам да яде, ще

протегне ли ръка, за да вземе храната и да започне да яде?! Докога ще безумствате? Послушайте ме, защото и аз съм от вашия град, но съм чужд на вашите дела; оставете идолопоклонството и аз ще ви науча как трябва да почитате Истинния Бог и да се покланяте на Седящия във висините. Той е Бог невидим, но всевиждащ, Творец на небето и земята, и морето, и на всичко, което е в тях, Цар крепък и всемогъщ, спасяващ Своите раби и погубващ Своите врагове, тези, които се покланят на идоли и принасят жертва на бесовете. Този Бог не иска кървави жертвоприношения, но иска идващите при Него да Го познават без злоба и лукавство и да вярват, че Той е Истинният Бог, Отец на Своя Единороден Син, нашия Господ Иисус Христос, неразделящ се от Отца, Който чрез Него е сътворил вековете; с Тях царства и вечният Свети Дух, изхождащ от Отца. Тези три лица по същество са Един Бог, изгарящ с огън ненавиждащите Го идолослужители, но обичащ обичащите Го; Неговото милосърдие няма предел, защото Той е милостив към всички, възлагащи надеждата си на Него и с вяра призоваващи името Му.

Народът се развълнувал от думите на светеца и сред него се вдигнал голям шум: едни се нахвърлили върху светеца да го убият, други ги удържали и не им давали да вдигнат ръце върху него, защото искали да чуят още нещо от него. Когато народното вълнение поутихнало, някои от народа попитали светеца:

- С какво можеш да ни убедиш, че има Бог, по-велик от нашия бог Аполон, който ние почитаме повече от всички други богове; покажи ни някакво знамение от твоя Бог, за да повярваме и ние в Него.

Конон, като чул, че искат знамение, възложил своето упование на Бога и казал на народа:

- Ето, много от вас са на коне и немалко хора са дошли пеша,

млади и силни юноши. Да тръгнем всички към пещерата на Аполон, на мястото на вашето събрание, вие напред, а аз, като старец, ще ви следвам, и ще си дадем един на друг дума, че който от нас стигне по-рано, неговият Бог е велик и истинен, и на Него подобава да се вярва. Ако едни от вас на коне, а други, силни и млади, пеша ме изпреварите, мене, стария и слабия по тяло, и стигнете до Аполоновото капище преди мен, то вашият бог е истинен Бог. А ако аз, старецът, пеша стигна там по-бързо от вас, то моят Бог е по-велик от вашия бог и вие трябва да повярвате в Него.

Всички одобрили думите му и се съгласили на предложеното от него условие, говорейки помежду си:

- Този старец за четири дни не може да дойде до тук: пътят е дълъг и неудобен, тъй като минава през високи планини и дълбоки долини, покрити с гъст храсталак.

След това всички побързали към пещерата - едни надявайки се на своите коне, други - на своите нозе, а Конон тръгнал след тях, придвижвайки се с труд. По пътя той горещо се помолил на Бога и веднага пред него застанал свети архистратиг Михаил, взел го и за един миг го пренесъл на мястото, към което всички се били устремили. А хората, бързаци на коне и пеша, архангелът с невидима сила довел до смущение и те блуждаели по планини и дебри и хората и конете падали от планинските височини и се пребивали, и цял ден и цяла нощ не могли да се доберат до Аполоновата пещера и даже не били уверени по този път ли вървят. На сутринта неочаквано за тях насреща им излязъл свети Конон. Като го видял, народът изпаднал в голямо изумление. Светецът, усмихвайки се, попитал:

- Защо не можахте да дойдете по-бързо? Аз дълго ви чаках и реших да тръгна насреща ви.

Хората, силно измъчени, разказали на светеца всичко, което се случило с тях, и го умолявали да им покаже пътя към Аполоновото капище. Тогава свети Конон тръгнал пред тях и след като ги довел до пещерата, им казал:

- Ето, аз изпълних своето условие и дойдох тук преди вас. Сега вие трябва да признаете, че моят Бог е велик и да повярвате в Него, а вашия бог предайте в моите ръце и аз ще му въздам за това, че досега ви е прелъстявал.

Но те крещели на светеца:

- Не, не хвърляй вината върху нашия бог и не му отмъщавай: ние сами сме виновни, че се забавихме да дойдем: загубихме се по пътя и затова не можахме да изпълним условието.

Такъв отговор силно разгневил светеца и той им казал:

- Ако вие и сега не повярвате в моя Бог и продължавате да вярвате на своя идол, то ще изпълните ли това, което той сам ви възвести?

Всички те отговорили:

- Ако ние наистина чуем гласа на нашия бог, то незабавно ще изпълним словото му, защото без съмнение вярваме в него.

И отново сключили уговорка със светеца и дали дума, потвърда от първата, че ще повярват на всичко, което им каже техният бог. Тогава светецът, застанал пред пещерата, където се намирало капището на Аполон, с висок глас извикал към идола:

- Идоле! На тебе говоря: така заповядва моят Господ Иисус Христос, излез от капището и ела тук при мен.

И в този миг бездушният истукан се заклатил като жив, паднал от мястото си и търкаляйки се по земята, стигнал до

светеца, и като станал от земята, се изправил пред него. Цялото множество народ изпаднало в силен ужас и с викове се втурнало да бяга. Конон им махал с ръка, уговарял ги да не се боят и едва успял да ги спре. Като ги успокоил, той отново се обърнал към идола и всички започнали внимателно да гледат какво още ще се случи. А светецът попитал идола:

- Кажни ни, бездушни истукане, кой е Истинният Бог, ти ли, или проповядваният от мен мой Господ Иисус Христос?

В този миг каменният идол с трепет издигнал ръцете си към небето и гръмко, с човешки глас произнесъл:

- Един е Истинният Бог, проповядваният от тебе Христос.

Като казал това, идолът паднал и се счупил. Като видял това чудо, целият народ възкликнал:

- Един е Истинният Бог, Богът на Конон: Той победи.

И много хора повярвали в Христа и като разбили идолите, приели свето Кръщение. А други, ожесточени, останали в предишното неверие и силно скърбели за гибелта на Аполоновия идол. Но впоследствие, виждайки многото различни чудеса, извършвани от свети Конон, повярвали в Христа и останалите езичници на тази земя.

В същата Исаврийска страна, в друга пещера, намираща се също на пустинно място, обитавал страшен бяс. Той, като воин или разбойник, нападал минаващите хора и животни и ги умъртвявал. Исавряните му принасяли множество жертви, умолявайки го да не им причинява вреда и да не ги умъртвява, но молбите не им донасяли никаква полза, а служели за още по-голяма погубел. Тогава се събрали много хора, вярващи и езичници, и всички те тръгнали към Конон и усърдно го молели да прогони беса от тяхната страна. Вярващите го молели, без ни най-малко да се съмняват в Христовата сила,

съдействаща на Конон; а езичниците коварно го изкушавали, защото мислели, че той не може да изгони свирепия бяс, а напротив, бесът ще го умъртви. Благоволявайки към молбите на исавряните, Конон се отправил нататък, придружаван от множество народ. Той се приближил до самата пещера, където обитавал бесът, а народът с трепет стоял надалече. Обръщайки се с лице към пещерата, светият в името Христово заповядал на нечистия дух да излезе от нея, пред погледа на целия народ. Бесът отвътре извикал към светия, молейки го да му разреши да излезе невидимо, за да не виждат хората мерзкия образ. Но той заплашително му заповядал да се яви пред всички. Тогава бесът пред очите на целия народ излязъл от пещерата във вид на страшна, тресяща се жена. Светецът, забранявайки на беса да причинява вреда на когото и да е, го отпратил в геената. В миг бесът станал невидим, а целият народ възкликнал:

- Велик е Богът на Конон!

Множество езичници повярвали в Христа. А свети Конон, след като добре поучил народа във вярата в Истинния Бог, се върнал в града. Народът го придружавал с радостно пение; светецът сам започвал пението, а народът пригласял, прославяйки Христа, Истинния Бог. Като се върнал, свети Конон се поселил в своето село, в дома на баща си, вършейки чудеса, изцелявайки от всякакви болести идващите при него с вяра и изгонвайки бесове, над които му била дадена власт от Бога.

Един от най-знатните жители на Исаврия бил ограбен от крадци, които отнесли със себе си много злато. Мнозина били оклеветени за тази кражба и предадени на мъчения: невинните държали в окови и в тъмница, но златото не се намирало. Тогава при свети Конон дошъл този, чието злато било откраднато, и роднините на невинно оклеветените и

измъчвани в тъмница, и падайки пред нозете на светеца, го умолявали да се помоли Бог да помогне да се намери откраднатото злато. Светецът, съжалявайки за оклеветените и невинно страдащи, се съгласил да изпълни молбата на гражданите. Той се отправил към града. Тук, застанал на площада, той вдигнал ръцете си към небето и усърдно се молел на Бога дотогава, докато Бог не му открил къде е скрито откраднатото злато. Свети Конон взел мнозина от народа и тръгнал с тях извън града и преминавайки доста дълго разстояние в пустинята, се приближил до един камък. Под камъка се оказало скритото от крадците злато; свети Конон заповядал на дошлите с него да вземат златото и да го отнесат в града. Целият исаврийски народ силно се удивлявал и прославял Бога. Когато този, чието злато било откраднато, поискал да узнае кои са били крадците и попитал за това свети Конон, светецът му отговорил:

- Вземи си златото и бъди доволен с това, че то ти е върнато без загуба, а измъчващите се в затвора освободи.

Той така и постъпил. Вестта за това чудо се разнесла из цялата страна, мнозина се обърнали към Бога и от ден на ден Христовата Църква растяла и се умножавала.

След известно време свети Конон, пребивавайки в своя дом в безмълвие, видял множество бесове, опълчили се срещу него. Всички бесове, живели на острова и изгонени от хората и от идолските капища, се въоръжили против светеца. Като видял бесовете, светецът ги вързал в името Иисусово, така че те не можели да помръднат. Тогава бесовете започнали да молят Конон да не ги отпраща в бездната, но да им заповяда да направят това, което му е угодно. Светецът, като им забранил да причиняват вреда на хората, ги изпратил на различни работи: на едни казал да прекопават градината и да изкореняват плевелите, тръните, копривата, на други да орат

нивите и да ги засяват, на трети да пазят плодовете, на четвърти да пасат стадата и да ги пазят от зверовете, на пети да цепят дърва и да носят вода и да вършат всякаква домашна работа. Бесовете служели на блажения Конон като роби и пленници дотогава, докато му било угодно, изпълнявайки с усърдие всяко възложено им дело, защото, свързани от непобедимата Божия сила, те били покорни на Божия угодник.

Една нощ се случило домът на светеца да бъде нападнат от разбойници, които се надявали да намерят богата плячка, тъй като той бил славен по цялата страна.

Като вързали светеца, разбойниците искали чрез изтезания да го заставят да им посочи мястото, където е скрито златото. Те вече започнали да го измъчват, когато изведнъж, по Божия заповед, се явили служещите на светеца бесове, хванали разбойниците и безмилостно ги били; след това запалили огън и започнали да обгарят телата им, а светеца освободили от веригите. Светецът, като се смилил над разбойниците, запретил на бесовете и те престанали да изтезават разбойниците, които били едва живи. По молитвите на светеца те дошли на себе си и блаженият ги отпуснал с мир, като им дал заповед да оставят злодействието си. Бесовете не само освободили свети Конон от разбойниците, но по Божия воля даже пазели честта на името му. Защото, ако някой от невярващите исавряни дръзвал да хули Конон, такива на часа били нападани и бити от бесовете, и така името на Конон станало за всички предмет на почит и страх. Веднъж двама идолопоклонници си спомнили за Конон и започнали да го ругаят с хулни думи. Бесовете на часа ги нападнали, били ги и ги влачили по пътя за косите и хвърлили хулителите в нозете на светеца. След това всички невярващи имали такъв силен страх пред Конон, че даже не дръзвали да си помислят нещо лошо за него. Веднъж някакъв човек се вмъкнал в градината на Конон с намерение да открадне ябълки. Но невидимите

стражи го хванали, набили го и заедно с магарето и чувала му, напълнен с плодове, го довели при светеца. Светецът му дал наставление и като му заповядал повече да не краде, го пуснал с мир.

Една бедна вдовица по време на жътва дошла на полето, ходела след жътварите и събирала останалите след тях класове. В ръцете си държала единствения си малолетен син. Изведнъж от гората изскочил един вълк, измъкнал детето от ръцете на майката и го отнесъл в пустинята. Народът се втурнал да го гони, но не успял да го настигне и да освободи детето от устата на вълка. Опечалената жена дошла при светия, плакала и паднала в нозете му, му открила мъката си. Той веднага дал заповед на своите невидими слуги и те в същия миг хванали вълка, държащ детето в зъбите си, и поставили детето пред светеца. Той върнал на майката сина ѝ жив и невредим, а на вълка заповядал да си отиде, откъдето е дошъл.

Но не всички бесове били свързани от думата на светеца; и ето, някои от тях започнали да изпращат на жителите на тази страна различни болести, и най-вече шарка. Светецът, като разбрал бесовските козни, се помолил на Бога и на часа получил власт и над тези бесове. Той ги събрал всички и им запретил, едни прогонил в пустинята, други отпратил в бездната, а трети вързал и затворил в тридесет залети с олово глинени гърнета и като ги запечатал с кръстното знамение, ги заровил в земята под къщата си.

По това време се надигнало гонение срещу християните, а в Исаврия с царски указ служел един воевода, на име Магдон. Воеводата най-напред измъчил до смърт свети Онисий в селището Усорово. След това бил хванат и свети Конон. Подложили го на много и жестоки мъчения, принуждавайки го да принесе жертва на идолите. Исавряните, като чули, че

воеводата е предал на мъки свети Конон, се събрали с оръжие и се отправили към селището Усорово, за да умъртвят воеводата. Като узнал за намерението им, воеводата заедно със слугите си се качил на конете и избягал от пределите на тази страна. Исавряните го гонели, но не могли да го настигнат. Като намерили свети мъченик Конон вързан, покрит с рани по тялото и окървавен, те го развързали и плакали за него. Избърсвайки кръвта му, те мажели с нея телата си, искайки да получат освещение от кръвта на светеца, и с умиление целували язвите, получени от него за Христа. Светият мъченик силно скърбял и страдал в душата си, че не са му дали да пострада докрай, защото той желяел да умре в мъки за своя Христос. След това вярващите отвели светеца в дома на баща му, в село Витания, и положили всички грижи, за да излекуват раните му. Две години след страданията свети Конон се преставил в Бога. Жителите на цялата Исаврийска страна се събрали и плакали за светеца. Погребали го при блажените му родители и неговата свята невеста, до края на живота си запазила своето непорочно девство.

След погребението на свети Конон исавряните замислили да преустроят дома на мъченика в църква. Когато започнали да копаят земята за основите, намерили тридесет глинени съда, в които свети Конон бил затворил бесовете. Като не знаели какво има в тези съдове, но предполагали, че в тях е скрито злато или сребро, намерилите ги се зарадвали и счупили един съд. На часа от него излезли бесовете във вид на гъст и смраден дим и като помрачили въздуха, предизвикали страшен вихър. Всички хора се ужасили - някои паднали от страх, а други избягали. Бесовете летели из въздуха и вдигайки силен шум, се викали един друг по име. Всички в това селище изпаднали в такъв силен ужас, че след залез слънце никой не се осмелявал да излиза от дома си, защото нощем се явявали много бесовски страшилища и плашели

хората и животните, което временно било допуснато от Бога за наказание на сребролюбивите хора, очакващи да намерят съкровище в съдовете. По молитвите на свети Конон бесовските привидения били прогонени. Останалите двадесет и девет съда, в които били затворени бесовете, били зарити под църквата на свети Конон. По неговите свети молитви винаги да пребъдем и ние невредими от бесовете, прославяйки Отца и Сина и Светия Дух, Единия Бог в Троица във вечни векове. Амин.

Тропарь мученика Конона Исаврийского

глас 4

Яко девственника предивна и мученика непоколебима, блаженнаго страдальца, на бесы власть приемшаго, Конона песньми восхвалим и к нему возопиим: моли Христа Бога, да спасет души наша.

Кондак, глас 3:

Чистотою яко ангел на земли пожив, отонудуже собеседник ангелом быти сподобился еси, и родители ко Христову познанию привел еси, и единого Бога в Троице исповедав, пострадал еси до крове мучениче Кононе, моли его непрестанно о всех нас.

(Живял си в чистота, като ангел на земята и затова си се сподобил да бъдеш събеседник на ангелите, и родителите си в познание на Христа си привел. Изповядал Единия Бог в Троица, си пострадал до кръв, мъчениче Кононе, Него моли непрестанно за всички нас.)

**В памет на светия мъченик Конон,
наричан градинар (III в.)**

Свети Конон живял при царуването на Декий и бил родом от Назарет Галилейски. Оттук се преселил в Памфилия, в град Магдон (или Магидо) и тук на едно място, наричано Кармена, си устроил градина, от плодовете на която се хранел. Той бил човек добър, незлобив и простосърдечен. Макар и да не бил грамотен, живеел богоугоден живот. Когато за него чул управителят Публий, дошъл в града, за да

преследва християните, веднага изпратил войници да го хванат. Изпратените дошли при Конон и с насмешка го поздравили с добри думи. Конон радостно отвърнал на поздрава им и любезно ги приел. Тогава войниците му казали:

- Вика те управителят Публий.

Свещецът отговорил:

- Каква работа може да има той с мен? Нали аз съм християнин. Нека вика при себе си своите съмишленици.

Войниците вързали Конон и го довели при управителя. Когато започнали да го принуждават да принесе жертва на идолите, той, съкрушавайки се дълбоко в сърцето си за заслепението и заблудението на невярващите и укорявайки управителя за нечестия му, останал непоколебим в изповядването на вярата в Христа. Тогава в нозете му забили железни гвоздеи и го гонели пред колесницата на управителя дотогава, докато свещецът паднал на колене от изнемогване и с молитва на уста предал душата си на Господа.

В памет на преподобния Исихий Постник (ок. 790 г.)

Великият Божий угодник Исихий от най-ранна възраст бил поучен и възпитан в добродетелите. Отрекъл се от пристрастието към всички земни блага, той непрестанно мислел за вечните блага на горния Сион. Поради това той оставил родния си град Адрапа и се отдалечил в пустинята близо до Адрания.

За да се подвизава в уединение, светецът поискал да се посели на планината, наречена Майонис; но бесовете, обитаващи тук, предвиждайки изгонването си от светеца и не желаейки да го допуснат на тази планина, влезли в двама души, Иоан и Иларион, и като срещнали Божия угодник, го попитали:

- Къде отиваш?

Като узнали за намерението му, те му казали:

- Нима не знаеш, че това място е твърде опасно? Ти отиваш на сигурна смърт, защото тук обитават множество хищни зверове; освен това тук живеят и разбойници, така че тук няма да преживееш нито един ден.

Светецът, разбирайки духом, че това са думи не на хора, а на бесове, казал:

- Поради многото си грехове аз отдавна съм достоен за смърт; затова и ще отида, за да умра или от зверовете, или от разбойниците.

Като казал това, светият се помолил и като прогонил със силата на кръста нечистите бесове, продължил пътя си. Като се изкачил на планината, той си избрал място, построил си

келия и започнал да се подвизава в постнически трудове; устроил си и градина и като я обработвал и засявал семена, се хранел от труда на ръцете си.

Веднъж градината на светеца била нападната от множество птици, които изкълвавали растенията и семената и унищожавали труда му. Тогава светецът се обърнал с молитва към Бога и на часа птиците, вкусили от растенията, падали на земята, и като не можели да летят, лежали с разперени крила; всички птици, които се докосвали до семената, вече не можели да се издигнат във въздуха, но се търкаляли като поразени от отрова; и мястото се напълнило с множество птици, лежащи на земята.

След известно време светецът се смилил над птиците, излязъл от келията и им казал:

- Бягайте оттук и повече не изяждайте труда на монаха.

Още щом изрекъл тези думи, птиците полетели нагоре и оттогава никога не се приближавали към градината му.

Като намерил в една долина извор с вода, преподобният построил тук неголяма църква на името на свети апостол Андрей, където пребивавал в богомислие с учениците си.

Веднъж при него довели едно бесновато момиче, чиито родители, паднали в нозете на светеца, го умолявали да изгони нечистия дух от дъщеря им. Преподобният, като се помолил на Бога, на часа изгонил беса от момичето, а на родителите му казал:

- Така казва Дух Светий: на това място след смъртта ми ще има манастир на свети жени постници, чиито молитви ще изгонват оттук всички бесовски пълчища.

Това пророчество се сбъднало в свое време.

Веднъж, излизайки от келията си, преподобният видял един човек с тежко натоварена кола. Колата теглели волове и един от тях се спънал, паднал на земята и не можел да стане. Човекът се опитвал да го вдигне, но не можел; падналият вол оставал неподвижен като голям камък; изнемогнал от труд, човекът заплакал.

Като видял това, преподобният се смилил над него, приближил се към вола, погладил го по шията и казал на безсловесния като на разбиращ от дума:

- Стани, лениви, и продължи по пътя си, за да не станеш оръдие на вражеската злоба.

Като казал това, светецът осенил вола с кръстното знамение. И волът веднага станал и спокойно тръгнал с тежкия товар. Човекът твърде много се удивил на станалото и като се поклонил на светеца, му благодарил и с радост продължил пътя си.

Светецът с всеки изминат ден се устремявал към по-големи подвизи и се изкачвал към по-съвършени добродетели, така че се удостоил да бъде събеседник на ангелите. От ангел Божий той узнал и за представянето си тридесет дни преди смъртта. Готвейки се за изхода, светецът се изпълвал с велика радост.

Преди смъртта си светецът повикал при себе си живеещите с него ученици и много ги поучавал. В полунощ внезапно заблестяла светлина от небето, осияваща не само келията му, но и цялото място; преподобният с радост казал: "В Твоите ръце, Господи, предавам духа си" и отишъл в небесните селения.

Неговото свято и честно тяло било погребано в споменатата църква в чест на свети апостол Андрей, в каменна рака пред царските двери.

Впоследствие честните мощи на светеца били пренесени от Теофилакт, епископ Амасийски, в град Амасия и положени в лявата страна на олтара, в 792 г., при царуването на Константин и Ирина. А на това пустинно място, където се подвизавал преподобният, бил построен женски манастир, както било предсказано от него.

В памет на преподобни Марк Постник (V в.)

Светите преподобни Данил и Марк Постник. Фреска от Атон, манастир Ватопед. 1802 г.

Този свят подвижник надминал всички монаси със своя постнически живот. Наред с това се отдал на изучаване на Божествените Писания и достигнал съвършенство в добродетелта, както свидетелстват за това написаните от него поучения, извършил много чудеса. Душевната чистота на преподобния била толкова голяма, че манастирският

свещеник, както сам с клетва свидетелства, никога не му преподавал Божествените Тайни със своята ръка, но всеки път, когато той пристъпвал към свето Причастие, приемал светите дарове от ангел, който държал лъжичката и сам го причастявал. Слугата на преподобния казал, че никога не го е виждал да плюе на земята, такава била неговата кротост. Преподобният прекарал в монашеско звание четиридесет години и носел подвига на поста в продължение на шестдесет години. На сто години от рождението си отишъл при Господа.

В памет на светия мъченик Евлогий

Свети мъченик Евлогий бил роден в Палестина. Родителите му били невярващи. След смъртта им светецът раздал на бедните полагащото му се по наследство богатство, а сам, обеднял заради Христа, започнал да обхожда Палестинската страна като странник, да поучава неверните и да ги обръща към Христа. Бидейки наклеветен пред управителя на тази страна, светецът претърпял много мъчения, тъй като не се съгласявал да принесе жертва на идолите. Накрая била отсечена главата му.

В този ден се чества паметта на светия мъченик Онисий, живял и пострадал по едно и също време с мъченик Конон Исаврийски.

В същия ден се чества паметта на светия мъченик Евлампий, посечен с меч.

В същия ден се чества паметта на света мъченица Ираида, времето и мястото на смъртта са неизвестни.

На този ден се чества паметта на светия мъченик Иоан Български.

В този ден се празнува и пренасянето на мощите на светия

благоверен княз Теодор Смоленски и Ярославски, и неговите деца Давид и Константин, в съборната църква на Спасо-Ярославския манастир. Паметта на светците се чества на 02.10 / 19 септември по православния календар. Мощите са намерени в 1463 г.

ЧЕТИ-МИНУТЕ НА СВ. ДИМИТРИЙ РОСТОВСКИ

Житие на св. Йоан Българин (1784 г.)

Блаженият Йоан бил родом от България, млад на възраст, около 18-годишен, красив на лице, а бил и грамотен. При някакъв случай, който го сполетял, отрекъл се — уви! — от Христа. Но после след малко време дошъл в съзнание на стореното зло, разкажал се и като тръгнал от родното си място дошъл в Св. Гора и останал във великата Лавра на св. Атанасий, дето прислужвал на един духовен старец сакат и се занимавал с четене на свещените книги. Но понеже го гризела съвестта поради отричането от Христа, което извършил, ходел всякога мрачен, скръбен и мълчалив, така щото с външния си печален вид показвал на зрителите, че е преживял някакво голямо злополучие.

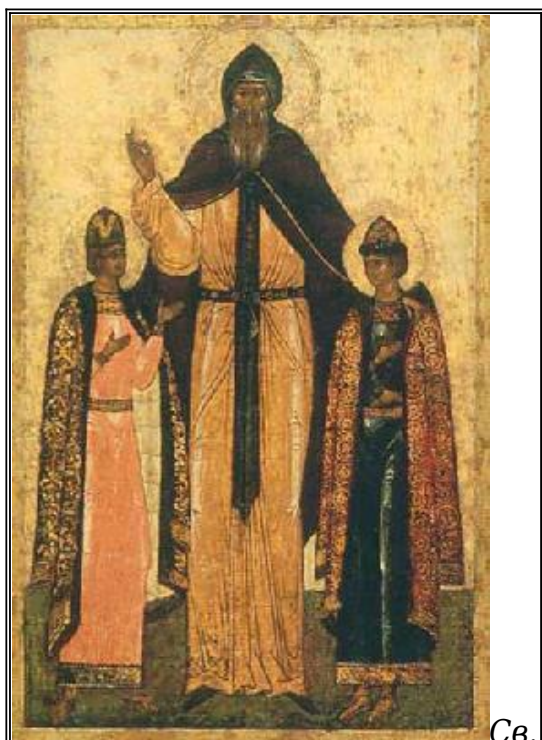
Прочее, един ден под предлог, че ще отиде в своето родно място, тръгнал и отишъл в Цариград, дето си наложил турски червен фес на главата и обул червени обуца на краката, и в този си вид влязъл в джамията "Св. София", дето започнал да се кръсти и да прави поклони по християнски. Като го видели агаряните, възмутили се и се спуснали върху му и строго го

запитали, защo прави това. А той приснопаметният безстрашно изповядал, че е християнин и като християнин прави своя кръст и се покланя на Христа, Който е Син Божий и Бог.

Агаряните се помъчили по разни начини да го обърнат, но не намерили начин. Накрая, като видели непреклонността на неговото убеждение, обезглавили го въвн от двора на поменатата джамия, и по този начин приснопаметният получил на 5 март 1784 година венеца на мъченичеството от Христа Бога нашето, Комуто подобава слава и власт във вековете! Амин!

Из "Neon Martirologon"

**В памет на благоверния княз Теодор,
Смоленски и Ярославски чудотворец, и
синовете му Давид и Константин**

Св.
благоверен княз Теодор,
Смоленски и Ярославски
чудотворец, и синовете му
Давид и Константин. Руска
икона от Ярославл. 1560 г.

Свети и блажени княз Теодор, наречен Чорни, бил син на Смоленския княз Ростислав Мстиславович и потомък от девето коляно на светия равноапостолен княз Владимир. Теодор имал двама братя - Глеб и Михаил, които след смъртта на баща им го обидили, като оставили под негова власт само град Можайск. Въпреки това, той не се гневял против тях и търпеливо управлявал своята област. За това негово незлобие впоследствие Бог му поверил управлението на славния град Ярославъл. Това станало така. В Ярославъл живеела княгиня Ксения, съпругата на княз Василий Ростовски, която имала една-единствена дъщеря. Благоверният княз Теодор се оженил за дъщерята на княз Ростовски, от която по-късно имал син на име Михаил и дъщеря, и получил във владение град Ярославъл. След смъртта на брат си Михаил той наследил и Смоленското княжество. Благочестиво и богоугодно живеел в Ярославъл княз Теодор, защото от младите си години обикнал Христа и Неговата Пречиста Майка. Той особено почитал свещениците и монасите и имал милост към бедните. Като доблестен воин Христов във всичко угаждал на своя Владика и странял от всяка неправда.

Във времената, когато над руската земя тегнело татарското иго, имало обичай руските князе да ходят при хана, за да бъдат утвърдени в княжеското достойнство. Когато веднъж няколко князе заминали за Ордата, заедно с тях тръгнал и блаженият Ярославълски княз Теодор с много дарове за хана и съпругата му. В Ордата го приели много благосклонно и той пребивавал при двора като любимец на хана и бил уважаван от всички. Мъжествената му красота и ум така пленили жената на хана, че тя пожелала да го ожени за дъщеря си. Но той ѝ казал, че вече има жена в Ярославъл и не склонил на увещанията.

Като поискал от хана утвърждаване на княжеската си власт

в Ярославъл и го получил, блаженият Теодор се завърнал у дома. Когато пристигнал в Ярославъл, научил, че съпругата му е починала. Той поискал да влезе в града, където по това време живеели синът му и тъщата му, но болярите не го допуснали и започнали да говорят нелепи неща за него: “Ние нямаме обичай - казвали те, - да приемаме при себе си за княз някой, който идва от чужда земя. Стига ни, че имаме за княз Михаил, наследника на Теодор”. Свети Теодор отново се отишъл в Ордата и пак молил хана да му даде Ярославското княжество. Ханът изпратил на ярославците строга заповед да приемат своя княз, но те отново не се подчинили и упорито отказвали да приемат Теодор. Докато светият княз пребивавал в Ордата, жената на хана пак започнала да уговаря мъжа си да дадат дъщеря им за съпруга на Теодор. Но ханът дълго не се съгласявал, като казвал, че не подобава ханската дъщеря да стане съпруга на негов данъкоплатец, при това друговерец. Тогава тя открила на съпруга си своето желание дъщеря им да приеме християнската вяра и да се кръсти, а после да се омъжи за Теодор. Ханът се съгласил. Дъщеря му се кръстила и после се омъжила за Ярославълския княз. При светото кръщение тя била наречена Анна. След сключването на този брак ханът още повече обикнал Теодор. Той често го канел да сподели трапезата му, ежедневно възлагал ханския венец на главата му и го обличал в своята порфира, устроил му прекрасен дворец и го окръжил със слава и богатство. Но сред това великолепие сърцето на блажения княз не се възгордяло, славата на този свят не го отклонила от Христовата любов и той все повече преуспявал в изпълнението на Господните заповеди. Докато живеел в Ордата, му се родил син, който в светото кръщение бил наречен Давид. По-късно той имал и втори син, наречен в светото кръщение Константин.

Скоро след това при него пристигнали пратеници от Русия с известието, че синът му Михаил е починал в Ярославъл. Тогава

благоверният Теодор започнал да моли хана да го пусне да се завърне в руската земя заедно с княгинята и децата им. Ханът го отпратил с големи почести, възложил на главата му венец и утвърдил княжеската му власт в Ярославъл. Светият княз бил посрещнат с големи почести. С него дошли и много татарски велможи от двора на хана, които след известно време той отпратил с чест в Ордата.

Свети Теодор управлявал в своя град Ярославъл благочестиво и богоугодно до дълбоки старини. Когато заболял и усетил, че болестта му е предсмъртна, той повикал своята съпруга княгинята и синовете си и им завещал да пребивават в любов и мир. После заповядал да го отнесат в манастира, където с голяма радост приел от игумена монашески образ и през целия ден се радвал и благодарял на Бога, че го е сподобил с този дар, за който отдавна копнеела душата му. Преди самата си кончина той пожелал да приеме схима, а накрая подал на всички прощение и сам изпросил прощение от всички, осенил се с кръстно знамение и предал душата си в Божиите ръце. Погребали го боголепно в храма Преображение Господне. Светите му мощи и до днес подават много чудеса за прослава на нашия Господ Иисус Христос, Комуто слава сега и завинаги и во веки веков.

Тропарь благоверным князьям Феодору Смоленскому и чадам его Давиду и Константину Ярославским, на перенесение мощей

глас 8

Яко звёзды многосвѣтлыя от юности возсиявше,/ осветили естѣ сердца вѣрных пренесением честныхъ мощейъ вашихъ,/ во плоти яко Ангели на земли показастесь,/ пощениемъ насаждени бысте,/ яко древа при водахъ воздержания,/ напоени струями слезъ вашихъ, и скверну омысте. / Сего ради явистесь приятелища Божия Духа,/ Феодоре, и Давиде, и Константине, //

моли́те Христа́ Бо́га, спасти́ся душа́м на́шим.

Перевод: Как звезды прерякие, воссиявшие с юности, осветили вы сердца верующих перенесением почитаемых мощей ваших, ибо стали на земле как ангелы во плоти, возросшие в пощении, как деревья, посаженные у воды воздержания (Пс.1:3), напоенные потоками слез ваших, омывших нечистоту. Потому стали вы обителями Божиего Духа, Феодор, Давид и Константин, молитесь Христа Бога о спасении душ наших.

Кондак благоверным князьям Феодору Смоленскому и чадам его Давиду и Константину Ярославским, на перенесение мощей

глас 8

Яви́стеся свети́льницы все́свѣтлии, во плóти я́ко Ангели,/ и я́ко жи́зни древе́са ра́йская,/ поще́нием, бде́нием и ве́рою возвраща́еми, процвेलи́ есте́/ моли́твами ва́шими, Небе́сныя благода́ти прие́мше,/ вра́чеве же кре́пцы я́вльшеся, исцеля́ете недугующих ду́ши,/ с ве́рою прибега́ющих к ра́це моще́й ва́ших,/ чудотво́рцы сла́внии, Феодо́ре, Дави́де и Константи́не. / Моли́те Христа́ Бо́га, грехо́в оставле́ние дарова́ти, // ве́рою и любóвию чту́щим па́мь ва́шу.

Перевод: *Вы стали прерякими светилами, ангелами во плоти, и как райское дерево жизни, в пощении, бдении и вере возросли и процвели, молитвами вашими Небесную благодать получив, вы стали искусными врачами, исцеляющими страдающие души всех, с верой приходящих к раке с мощами вашими, прославляемые чудотворцы, Феодор, Давид и Константин. Молите Христа Бога даровать прощение грехов нам, с верой и любовью почитающим память вашу.*

**Ин кондак благоверным князьям Феодору
Смоленскому и чадам его Давиду и Константину
Ярославским, на перенесение мощей**

глас 8

Яко светѣльницы и врачеве преизряднии явѣстеся,/ вѣрныя
озаряюще светлостьми чудесъ ваших,/ во плоти бо на земли
благоугодѣсте Бѣгу,/ Иже во святыхъ Прославляемому,// Егѣже
непрестанно молѣте о всехъ насъ.

Перевод: *Вы стали светилами и врачами
необыкновенными, озаряющими славой чудес ваших, ибо на
земле во плоти вы угодили Богу, Прославляемому во святых,
Его же непрестанно молитесь обо всех нас.*

{{_LINK1_}}